

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی

جمهوری اسلامی ایران

باسمه تعالی

شماره: ۳۲۴۱/۲۴۹

تاریخ: ۱۴۰۳/۷/۲

پیوست: ندارد

دبیرخانه مرکزی

وزارت جهاد کشاورزی

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۷/۰۲

شماره ثبت: ۱۴۴۳۳۸

پنجاهمین سال تاسیس
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

جناب آقای مهندس مهاجر

معاون محترم امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی

موضوع: پاسخ به ارسال صورتجلسه یکصد و هجدهمین جلسه کمیته فنی گندم کشور

با سلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۱۳۹۱۰۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۶ درخصوص صورتجلسه یکصد و هجدهمین جلسه کمیته فنی گندم کشور، پیشنهادات و توصیه‌های علمی این موسسه در خصوص زراعت گندم به شرح زیر ارسال می‌شود.

۱- با توجه به موضوع حفظ رطوبت خاک، یکی از اقدامات اساسی از نقطه نظر مکانیزاسیون کشاورزی، تغییر رویکرد خاک‌ورزی در جهت شیب در اراضی دیم است که در حال حاضر علیرغم توصیه‌های قبلی به بخش‌های اجرایی این مشکل کماکان به قوت خود باقی است. خاک‌ورزی در جهت شیب باعث ایجاد رواناب می‌شود و فرسایش خاک را ایجاد می‌نماید و نزولات آسمانی در خاک ذخیره نمی‌شود. در صورتی که به صورت عمود بر شیب، رطوبت ناشی از نزولات آسمانی در خاک ذخیره می‌شود. با توجه به شیب تند در بسیاری از اراضی و امکان واژگونی تراکتور، استفاده از تراکتورهای متناسب با اراضی شیبدار توصیه شد. (نماینده محترم مرکز توسعه اظهار نمودند توسط یکی از شرکت‌های داخلی در حال ساخت است).

۲- غالب کشاورزان برای خاک‌ورزی اراضی از گاواهن برگرداندار استفاده می‌کنند. این وسیله خاک‌ورز متناسب با شرایط کشورهای اروپایی که شرایط اقلیمی آنها دارای بارندگی فراوانی است طراحی شده است و برای کشور ما که حفظ رطوبت از فاکتورهای اصلی است، توصیه نمی‌شود. در گاواهن برگرداندار خاک برگردانده می‌شود و در اثر درجه حرارت محیط، رطوبت ذخیره شده تبخیر می‌شود لذا استفاده از روش‌های خاک‌ورزی حفاظتی شامل کم‌خاک‌ورزی و بی‌خاک‌ورزی توصیه می‌شود.

۳- بسیاری از کشاورزان در اراضی دیم از کودپاش‌های سانتریفوژ برای توزیع بذر استفاده می‌کنند و توسط دیسک اقدام به مدفون کردن بذور می‌نمایند که باعث کاشت بذر در اعماق مختلف می‌شود. در این اراضی استفاده از عمیق‌کار که بذور را به صورت خطی و در داخل جوی (نه روی پشته) قرار می‌دهد توصیه می‌شود. این ماشین به خوبی باعث حفظ رطوبت اطراف ریشه گیاه می‌شود.

۴- برای سمپاشی اراضی دیم از پهپادهای مجهز به مخزن بالای ۲۵ لیتر استفاده شود. این روش باعث صرفه‌جویی در مصرف آب می‌شود و از مشکلات حمل آب در سمپاش‌های رایج جلوگیری می‌نماید.

۵- استفاده از روش‌های آبیاری نوین یکی از راهکارهای موثر در کاهش مصرف آب در اراضی با کشت آبی است.

حسین دهباقی سلنج
رئیس موسسه

آدرس: کرج، بلوار شهید فمیده، موسسه فنی و مهندسی کشاورزی، کد پستی: ۳۱۳۵۹۳۳۱۵۱

دورنگار: ۳۲۷۰۶۲۷۷ تلفن: ۳۶۱۵۰۰۰۰ (۰۲۶) وبسایت: www.acri.ir پست الکترونیک: acri@areco.ac.ir آدرس ece: ece_ins_fani@areco.ac.ir